kisdobos

1985. JÚNIUS

Jó vakációt!

Alig néhány nap, és az ió, ció, kációból vakáció kerekedik. Neked, újságolvasó kisdobosnak, iskolásnak és nekem, a Kisdobos újságnak egyaránt. Te játszani, pihenni indulsz a nyári napsütésben, én pedig eközben szorgalmasan gyűjtöm lapjaimra az őszi olvasni, játszani és barkácsolni valókat. De ne csüggedj! Gondolok Rád a nyáron is, pontosabban a nyaradra. Mint tudod, az én játékom a betű. Ha most játszol velem a vakáció betűivel, elmondom nyárra szóló jó tanácsaimat.

Vidám, baráti összejöveteleket tervezhetsz barátaiddal. Találkozhattok a parkban, a játszótéren, a strandon, az erdei tisztáson.

Anyu vagy apu biztosan veletek tart, ha az utcabeli gyerekekkel szalonnasütést rendeztek. (A tűzgyújtásra alkalmas helyet a felnőttek keressék meg!) De örülnének az egyedülálló idős nénik és bácsik, ha meghívnátok őket a falatozásra!

Kirándulhattok gyalog és kerékpáron. Mi legyen az úticél? A közeli erdő, várrom, egy új gyár vagy gabonatároló, akár egymás után mindegyik. Felfedező „fürkész-túrán" bejárhatjátok a várost, a falut, a kerületet. A saját környékén pedig ki-ki felvilágosítást adhat az odaérkező kirándulóknak, látogatóknak: mit érdemes megnézni és hol vannak a látnivalók, az étterem, a szálloda.

Ápolni kell a barátságot nyáron is! Elutazáskor képeslap viheti néhány soros üdvözletedet az otthoni és távoli barátoknak. Játsszunk tovább az „á"-val! Állatok is lehetnek játszópajtások, állatkert is nyári tanulószoba. De még milyen kedves! Az állatgondozást pedig ellesheted, ha a nyáron kertes házban töltöd a nyarat.

Cifra szűrről hallottál-e már? És tudod mi van a botanikus kertben? Vajon értesz-e a repülőmodell készítéshez? — Könyvek, folyóiratok segítenek ezek megismerésében. Természetesen „élőben" még érdekesebb találkozni a válaszokkal. Múzeumok, tájházak, vadasparkok, botanikuskertek, úttörő-, ifjúsági és művelődési házak várnak benneteket.

Iskolai kötelességek idején a legtöbb diák nem mozog eleget. Most pótolni lehet: földön, vízen, levegőben. No, ez utóbbinál nem a repülést ajánlom: mássz fára, rúdon, kötélen függeszkedj, ügyesedj, erősödj.

Óra, vekker nyáron is van, akkor is ketyeg! Igaz, hogy reggel nem csörög olyan korán, mint a tanévben, ezért hát barátságosabb tárgy lesz az éjjeliszekrényeden. Hallod, mit ketyeg? — Ha be-osz-tod az i-dő-det, já-ték-ra is ma-rad bő-ven!

Kedves olvasóm! Barnára sülve, megerősödve, hétpróbás fürkészként szeretnélek viszontlátni szeptemberben. Remélem, újra találkozunk! Szép nyarat, sok napsütést, kellemes pihenést — JÓ VAKÁCIÓT kíván a

Kisdobos

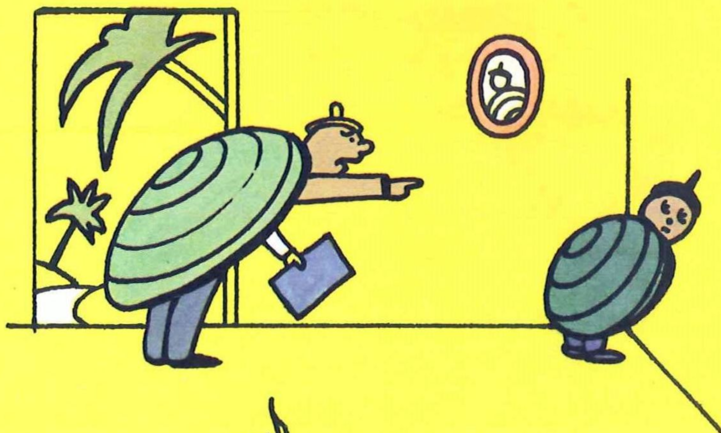

Böndör Pál

Milyen hosszú egy esztendő?

Egy teknősbéka, rémes,
alig százegy éves,
mindig csak éhes,
a bizonyítványa
meg csupán elégséges!

Dühös az apja,
sarokba zavarja:
— Legtöbb ötven évet engedek,
kijavítsad a rossz jegyeket!
Most meg tanuljál szépen
bár öt-hat évet,
míg várod az ebédet!

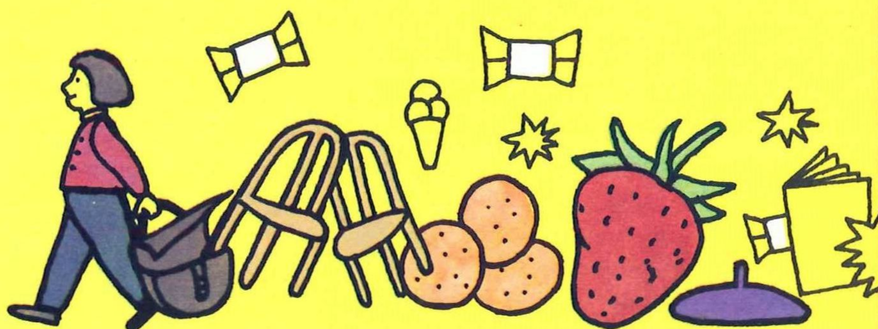
Varjú György

Száll a hinta

Hinta, hinta,
Hopp, palinta.
Lengve, ringva
Száll a hinta.

Tarka szoknya
Selyem fodra
Libben-lobban
A magosba.

Nincsen határ,
A hinta száll!
Süss, napsugár,
Örök a nyár.

Ladik Katalin

Az én táskám

Az én táskámba minden belefér.
Az én táskámba belefér három narancs,
két szék, egy szem földieper, sok füzet,
öt ablak,
egy labda, Bandi sapkája,
az eperfagylalt, amit Bandi vett nekem,
az én táskámba belefér még
három csillag,
amit holnap teszek bele.

NAGY KATALIN

GÉZIKE a költő

Mi négyen a negyedik osztályból megalakítottuk a Karolát Kedvelők Klubját. Karola volt a legcsodálatosabb táncdalénekesnő a világon! Imádtuk négyesben. A fiúk azt mondták, nem vagyunk komplettek.

Karola most végre eljön koncertezni hozzánk is! Tele van a város plakátokkal. Karola gyönyörű rajta. Alig látszik. Mert a rengeteg szőke haját fújja a szél, ráfújja az arcára. Hogy miért kell szélben fényképezni?! Nem hallgatták az időjárásjelentést, biztosan! Bár igaz, így jól látszik a szeme és a füle is. Gyönyörű barna szeme van, hosszú szempillája. És a fülében összesen három fülbevaló. A két fülében két egyforma, és az egyikben még egy ráadás: csepp arany gömb, akkora, mint egy kullancs. Én tudom, nekem már volt kullancsom a fülem mellett szintén. Csak az nem volt aranyból.

Szombaton és vasárnap lesz Karola koncertje. Két nagyszabású esti műsor. És egy a diákoknak, vasárnap délelőtt — ez áll a plakáton.

Minket persze csak vasárnap délelőttre engedett el az iskola. Minden jegy elkelt egy nap alatt, még a pótszékek is. Már egy órával előbb ott voltunk a művelődési házban. Olyan szorosan ültünk a sorokban, mint a gályarabok. Ki bánta azt?! Elfoglaltuk a helyünket rohammal, és föl se keltünk onnan egész délelőtt. Nehogy elfoglalják a helyünket mások. És úgyse fértünk volna ki a sorok között. Még az se ment ki, aki az iskolában kétszer is kikéredzkedik egy órán.

Mi négyen, klubtagok, az első sorban ültünk, persze. Jó drága volt a jegy, de megérte.

Karola gyönyörű pizsamában jelent meg a színpadon, aranypizsamában. Későn kelt fel, és nem volt idő átöltözni? Vagy ez a divat? Nem tudom, nem is fontos. Gyönyörű volt és kedves is. Csókot dobott felénk, amikor tapsoltunk.

Zongorista és dobos kísérte Karola énekét.

A dobos is gyönyörű volt. Ilyen szép fiút én még sose láttam. Fekete szeme volt, fekete bajusza, csöppet mosolygott. A göndör fekete haja a válláig ért. Hol láttam már... Megvan! A történelmi képeskönyvben. Az ifjú Rákóczira hasonlított a dobos. A zongorista meg dagadt volt.

Úgyhogy én csak a dobost figyeltem ezentúl, nem is Karolát. Különben is észrevettem, hogy műszempillát hord. Attól volt olyan szép a nézése a plakáton, meg most is. Műszempillát vehet bárki, akár én is, lehet kapnia az illatszerboltban.

Az előadás közepén, a szünet előtt mindhárman meghajoltak. A gyerekek virágot adtak nekik, leginkább Karolának. Alig bírta átfogni a csokrát, akkora volt, mint egy szárkéve. A zongorista egyre hajlongott. A dobos meg odajött a színpad széléhez, és nekem adta a virágját.

Egy szál piros szekfű volt.

A Karolát Kedvelők Klubja ezennel fel is oszlott, mert a többiek irigykedtek, én meg úgyis kiléptem. Most már én csak a dobost kedvelem. Csak a klubunk nevét sajnálom, olyan jópofa volt. Próbáltam másik nevet kitalálni magamnak. Dobosért Dobogó Szív. A szív nem stimmel. Dobosért Daloló Dalia. Vagy Dália? Mindegy! Rajongok a dobosért, és remélem, hogy ő is értem, különben miért adta volna a szekfűt éppen nekem.

A szünet után a második rész úgy kezdődött, hogy a zongorista meg a dobos énekeltek szebbnél szebb dalokat. Én kicsit sírtam is annál a résznél, hogy a gyertyák csonkig égnek, és a lány nem megy el a fiúhoz, pedig megígérte. Én biztosan elmennék, akkor is, ha áramszünet van.

És akkor a legszebb szerelmes dal közepén bejöttek az elsősök. A művelődési ház udvarán játszótér volt, mászóka meg hinta meg hordozható nagy kockák. Ezek éppen hordozták a kockákat, behozták a színházterembe, rá is ültek szépen. Hogy lóghattak be?! Három idegen elsős, a negyedik az öcsém, Gézike. Borzasztó!

Akkor éppen valami játék kezdődött. A zongorista halkan zongorázott, a dobos meg azt kérdezte a közönségtől, ki szokott közülünk verset írni. Senki nem jelentkezett.

Csak Gézike.

— Én szoktam — mondta szép hangosan, és odaállt a színpad elé egészen. A melegítője csupa homok, a tornacipője, persze, nincs is befűzve. . .

A dobosnak nagyon tetszett, sajnos. Felemelte maga mellé a színpadra Gézikét.

— Szóval te szoktál verset írni, barátom?

— Szoktam én! Mindennap.

— Ez igen! Ez aztán a költő! — dicsérte a dobos. — Elmondanál nekünk egyet?

Gézike szépen vigyázzba állt. Sokáig igazgatta a cipőfűzőjét, aztán megnyugodott, meghajolt:

— Ej, mi a kő tyúkanyó, kend a szobában lakik itt benn? Eszébe jut, kotkodácsol, mégsem verik ki a szobából.

Ezt mondta egyszuszra. És nézett a dobosra, hogy no, mit szól?!

— Ezt Petőfi Sándor írta — mondta ő kicsit zavartan.

— Tudom én! — biztosította Gézike. — Tudni kell, hogy ki írta a verset.

— Csakhogy én azt kérdeztem: ki szo-kott közü-le-tek verset írni — magyarázta a dobos Gézikének.

— Hát éppen ez az. Én szoktam. Ezt a verset szoktam leírni minden nap. Muszáj. Azt mondta a tanítónéni, gyakoroljam az írást, év végére szebb legyen. De nem az egészet írom, csak egy-egy sort, elég az — magyarázta Gézike a dobosnak.

A közönség dőlt a nevetéstől. A dobos kedvesen gratulált, de már nem akart tovább játszani. Felemelte Gézikét, hogy visszategye a helyére, a kockára.

— Ne oda tessék tenni. Ide inkább, középre — mutatott rám —, ez itt a testvérem. Tetszik ismerni?

Szerettem volna elsüllyedni szégyenemben.

De csak Gézikének sikerült. Ahogy a dobos letette elém, hogy az ölembe ülhessen, összegabalyodott a cipőfűzője. Beesett a székek közé, előbb a tornacipő, aztán a gyerek is. Sokáig keresgéltük. Olyan szorosan álltak a székek, alig bírtuk kihúzni.

Közben a zongorista énekeltette a közönséget. Gézike is énekelt, amikor megtaláltuk; már a szék alatt elkezdte.

Görög Júlia rajzai

Kisdobosklub a ligetben

PETŐFI CSARNOK
FŐVÁROSI IFJÚSÁGI SZABADIDŐ KÖZPONT

Hát ez meg miféle épület? Csak nem egy új színház? Netán mozi? Á, lehet, hogy új sportlétesítmény...

Kár találgatni. Ez is, az is. És még mi minden más! **Petőfi Csarnok, Fővárosi Ifjúsági Szabadidő Központ** a neve. A Városligetben nyitotta meg kapuit elsősorban gyerekek és fiatalok számára. Könnyű rátalálni. A Vajdahunyadvártól és a Közlekedési Múzeumtól nem messze várja vendégeit.

Nagytermében hangversenyeket és színházi előadásokat tartanak, főként általános és középiskolás diákoknak. Ezerkétszázan férnek be egyszerre.

Négy kisebb helyiség ugyancsak látogatókat vár: tanfolyamok résztvevőit, klubtagokat. Az egyik a kisdobosklub. Figyeljétek a kisdobosklub rendezvényeiről hírt adó plakátokat, közleményeket! Érdemes.

A Petőfi Csarnok munkatársai és a Kisdobos szerkesztősége a nyári szünidőre a klubfoglalkozásokon kívül három nagyobb, közös programot kínál.

Június 15-én Állatfürkésző napot tartunk az új szabadidő központban. Állatfürkésző a szerkesztőség nyári magazinjának címe. A rendezvény házigazdája Fürkész Balázs, a Kisdobosból ismert kedves, kíváncsi jóbarát. Tőle és segítőitől értékes tanácsokat kaphattok e napon kedvenc állataitok tartásához. Akinek nincs, az sem marad hoppon: megnézheti a kisállat-bemutatót és más meglepetésben lehet része.

Figyelem! Akinek akad otthon fölösleges aranyhörcsöge, tengerimalaca vagy más apró kedvence, vigye magával a ligetbe az Állatfürkésző napon. Meglehet, elcserélheti...

Júliusban egy VIT-napon ad találkozót a Petőfi Csarnok és a Kisdobos a lap olvasóinak, barátainak és minden érdeklődőnek.

Gyerekek! Ugye, kíváncsiak vagytok, hogyan élnek, gondolkodnak, éreznek az emberek más országokban? Figyeljetek majd jól a VIT-napon! A népmesék és a dalok sok mindent elárulnak nektek. Bepillanthattok más népek szokásaiba... Halljátok meséiket, dalaikat. Amelyik tetszik, akár meg is tanulhatjátok. Néhányan bizonyára különös felfedezésre bukkannak közületek. Ha úgy vélitek, kitaláltátok, mire gondoltunk, írjátok meg szerkesztőségünknek! Így kezdjétek: „A VIT-napon jöttem rá." A borítékra ugyanezt a mottót véssétek fel. Segítségképpen azt tanácsoljuk, ismerkedjetek egy ici-picit a magyar népmesékkel, népdalokkal, mielőtt „felfedezni" indultok.

Augusztusban: Játsszunk együtt! — a szabadidő központ és a Kisdobos szervezésében. Meghívunk minden ráérő kisiskolást. Rajtuk kívül: kedves szüleiket, nagyszüleiket, kis- és nagytestvérüket... Közös rendezvényeinken, egyébként, minden alkalommal szívesen látjuk a legtágabb körű családokat, ősri közösségeket, barátokat. Az új kenyér és az alkotmány ünnepének tiszteletére tervezett augusztusi napon régi magyar népszokásokat elevenítünk fel. Érdekes játékokat játszunk, előbb, hogy megtudjuk, milyenek. Aztán csak úgy, jókedvünkből.

Aki a Petőfi Csarnokban elfárad vagy csupán úgy érzi, meg kell mozgatnia „megmacskásodott" tagjait, az szépen kisétál az épület melletti sportpályák valamelyikére és már kezdheti is! Mulatságos, izgalmas sport- és akadályversenyekre nevezhet be — akár a papájával, nagymamájával együtt. Aztán mindent bele! Nem kell félni egy kis erőpróbától. Aki kimelegszik, zuhany alá állhat. Az ebéd miatt meg aztán igazán vétek lenne kihagyni a mamát vagy a nagyit a délelőtti szórakozásból. A közelben ételbár is akad. Az ember ott elverheti éhségét. Nem kell minden hétvégén a családi asztalba kapaszkodni. Egy kiadós nevetés együtt, egy remek, közös kikapcsolódás, higgyétek el, állja a versenyt egy kiadós, álmosító, vasárnapi ebéddel.

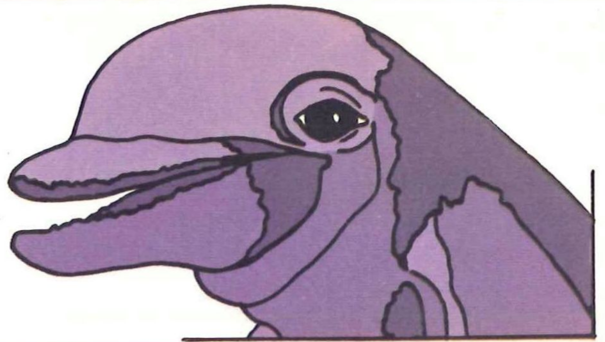
Minden szombaton és vasárnap vár benneteket valami meglepetés a ligetben. A szabadidő központ játszóházában ügyességeteket, képzelőerőtöket tehetitek próbára. Minden hónapban kétszer az Állami Bábszínház vendégjátékában gyönyörködhettek. A moziműsoron jobbnál jobb mese- és ifjúsági filmek szerepelnek.

Akit pedig a művelődésen és a közös játékon kívül a technika is vonz — ugyancsak jó helyen jár a Petőfi Csarnokban. Video- és komputerjáték is akad. Hozzányúlni szabad!

Kiss-Illés Róbert rajza

Delfin a hegyen

Jólesett a zuhanyozás, és utána a vacsora. Mama — Anyu édesanyja — boldogan tett-vett körülöttünk. Apának a fáradtságtól a szeme alatt két hatalmas karika nőtt, és legalább tíz esztendővel lettek öregebbek a ráncok a homlokán. Korán lefeküdt. Anyu betakargatta, akár egy kisgyereket. Apának már véget ért a szabadsága; másnap délben a munkahelyén kellett lennie. Odáig még kettőszáz kilométer „benzintaposás", ahogyan ő a vezetést nevezte.

— Hogy bírta a gyerek az utazást? — kérdezte halkan Mama.

A Kislány behunyt szemmel feküdt. Annyi ereje sem volt, hogy felnyissa a szemét. Nem, nem a teste volt fáradt. Az a külön „film" fárasztotta, ami ott pergett, muzsikált a szemhéja alatt. Úristen! Mennyi mindent vetített eléje!

— Mindig jókedvű volt és úgy örült mindennek! Akár fagyit vettünk, vagy amikor egy vursliban a dodzsem kocsiban maga vezethetett. Most ismertem meg igazából, mennyire fegyelmezett és engedelmes — fogta még halkabbra a szót Anyu. — Ha azt mondtuk, hogy hajnali kettőkor indulás, olyankor még nincs nagy meleg a tenger mellett, — no, ő fél kettőkor már ott kukorékolt az ágyunk előtt, hogy elkésünk! Hajnalodik!

Mama nevetett.

— Nem is nyafogott? Nem volt nyűgös? Hiszen eleinte úgy volt, nem viszitek magatokkal; egy gyereknek egyforma egy régi rom, akár itthon, akár külföldön látja...

— Nem, nem — tiltakozott Anyu —, minden érdekelte. Azt kérdezgette, hányadikos korában tanul majd erről meg amarról, s hogy milyen jó, mert ő ezt már láthatta! De — húzta az e-t kicsit Anyu —, de egyszer valóban nyűgösködött... Valamit álmodott Hugicáról, és sírva ébredt. Aztán olyan ideges lettem én is, hogy — zavartan nevetett, szinte restellkedve — és akkor felhívtalak benneteket a postáról, egy vagyonba került, de megérte, hogy megtudtuk, nincs semmi baj idehaza...

— Mi meg úgy meghatódtunk, hogy a kicsi azt mondogatta egész nap, hogy Mama, Papa, Tesó pápá, tele, tele, és mutogatta azzal a csepp kezével, hogy pá-ba mentetek, de telefonáltatok...

— Jaj, Mama, nékem van egy tartozásom, — hallotta Anyu hangját a Kislány —, megígértem...

A lehunyt pillák alatt pergett a film. Álmodott is, nem is. Az iskolai évzáró ünnepség, a csupa-csupa kitűnő, a jutalomkönyv. És az a szépséges perc, amikor kihirdették, hogy a versmondó versenyen, ahol nagyok, felsősök, úttörők is indultak, — ő harmadik helyezést ért el! Hány meg hány verset olvasott el, s válogattak közösen a tanító nénivel, míg végre azt mondhatták: ez az igazi! Az a vers az úttörővasútról szólt. S akkor, az ünneplés örömében Anyuék megígérték, hogy majd, a Nagy Nyári Családi Utazás után elmennek oda. Igaz, Apa nem lesz velük, de Mama meg Hugica igen!

— Vajon miről álmodik? — állt meg az ágynál Anyu és megigazította a paplanát.

***

A Fogaskerekűre azt hitte, ez az Úttörővasút és csalódottan kereste, hol vannak a gyerekek? Aztán fent, a Szabadsághegyen könnyesedett el a szeme. Ezt csak akkor érezte, azon a csodálatos évzárón, amikor anynyira dicsérték, hogy menten sírni kezd, pedig semmi oka rá. És még akkor, amikor a kékszín tenger meg a nagy hegyek után — melyeknek tetején nyáron is tél van és hó —, a határhoz értek és azt olvasta, hogy MAGYARORSZÁG.

— Itthon vagyunk! — szakadt ki belőle a sóhajtás. És látta, Anyuék pillantása is meghatott.

— Kösz, Anyu, hogy eljöttünk! — bújt az anyjához. Mama ölében, szemben velük Hugica szuszogta álmában rózsaszínűre az arcát.

— No szép! Hiszen megígértük! — mosolygott Anyu, s megkérdezte, mit gyömöszöl a kezében?

A Kislány szétnyitotta a tenyerét. Közepében kis műanyag delfin ült. Valami tengerparti víziparádén árulták. De a vízben elmerült, szobadísznek meg nem volt eléggé szép. Ugyanis lila volt, s lila színű delfint ki látott? Ilyen ma már a mesékben sincs!

— Ez az új kabalaállatkád? — érdeklődött tovább Anyu.

— Talán igen, talán nem — és a Kislány behunyta a szemét. Most egyszerre ott volt a tengernél. Látta a hófehér sziklákat. Hallotta az apály dagály moraját, a halászok kiáltását. És ugyanakkor hallotta a kisvasút dübörgését is. — Úgy gondoltam — mondta nagyon halkan, inkább magának —, elhozom magammal. Hadd lássa, milyen szép, milyen nagyon szép itt minden, m i n á l u n k ...

A kisvonat megállt. Kirándulók szálltak fel. És nagyokat nevetve énekelni kezdtek.

Joó Katalin

Ajánlom ezt a történetet **Gavlicza Brigitta** *másodikos csávolyi kisdobosnak, aki az 1926. sz. Táncsics Mihály Úttörőcsapat Zelk Zoltán rajának krónikása, s akinek tavalyi, nyári naplójából vett ötlet alapján készült ez az írásom.*

BARS SARI
HORGÁSZ-SZERENCSE

Ferkó horgászbotot kívánt kilencedik születésnapjára; ha nem kérdezik, sohasem derült volna ki, hogy ez a szíve leghőbb vágya, de hát megkérdezték, mit szeretne. Így aztán kapott is a szüleitől egy gyönyörű szép, világosdrapp, fényes, igazi bambuszhorgászbotot, damyllal (műanyag horgászzsinórral), mindennel, ami vele jár. Mindez következményeket vont maga után; be kellett lépnie a Horgász Szövetségbe, tagsági díjat fizetnie; ugyanis csak szövetségi tagnak van engedélye, azaz tagsági igazolványa ahhoz, hogy Budapesten a Duna-parton pecázhasson. Vödröt is kellett vinnie a tagási igazolványon és a horgászboton kívül; a vödröcskében nylon tasakot, abban eleven kukacokat szép számmal, csalinak. És mikor mindez együtt volt, Feri és Anya átmentek a hídon a budai oldalra. Ott már nagy sereg horgász járt-kelt az alsó rakpart lépcsőin, tekintélyes pecabotokkal...

Anya elhelyezkedett az egyik alsóbb lépcsőn, feltette a szemüvegét, elővette az újságot és úgy tett, mintha olvasna. Azaz akart is olvasni, de a tekintete egyre csak odatévedt a vékonydongájú, kesehajú kisfiúra, aki feltűrt nadrágszárral, tornacipőben álldogált a víz szélén egy nagy, lapos kövön, és elmélyülten bámulta a folyóba lógatott horgászbotot. Pár lépéssel odébb, mellette meg felette bajszos, felnőtt férfiak, családapák, sőt nagypapa-korú emberek, gyakorlott horgászok álltak, ültek, cseréltek csalit, rántották ki egyre-másra a pecabotot. Olyan is akadt köztük, kinek a vödre már félig telt a halászlének valóval.

Időnként hajók meg vontatók vonultak el, hosszú uszályt húzva maguk után; motorosok kanyarodtak a vízen nagy berregéssel — a partig gyűrűzött nyomukban a hullám.

Ilyenkor Anya biztatóan oda-odaszólt az egyre bánatosabb képű fiúcskának:

— Ilyen nagy zajban persze, hogy nem harap a hal...

Meg ilyesmit:

— Holnap majd keresünk egy jobb helyet, de most haza kell mennünk fiam, esteledik...

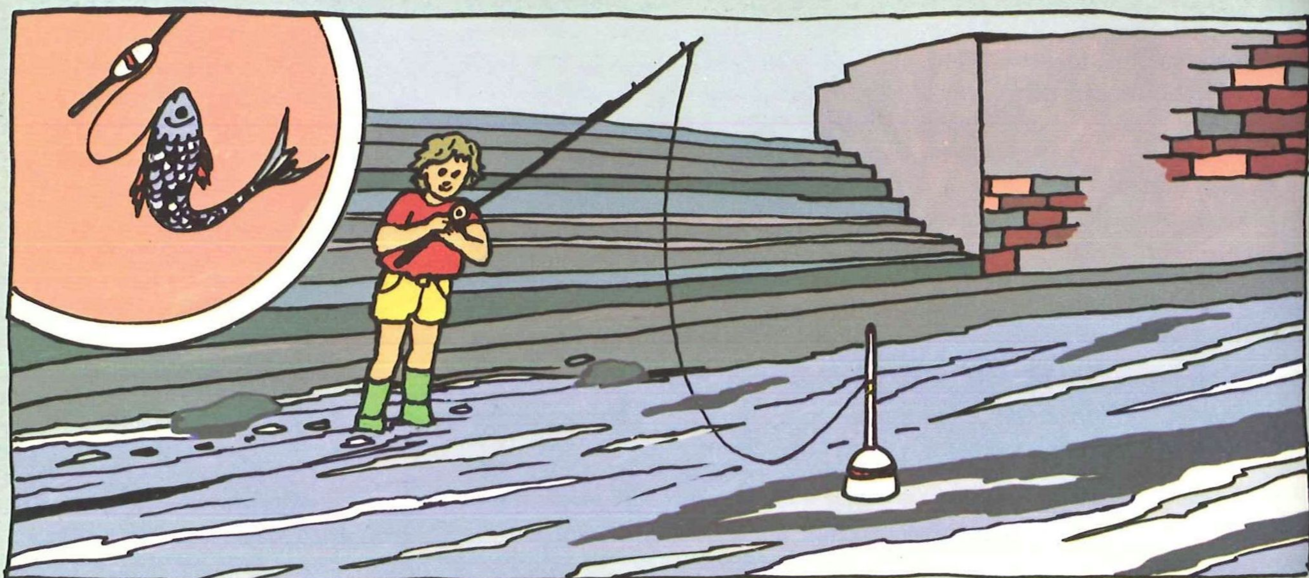
— Jó — bólogatott fásultan Feri. És arról mindketten tapintatosan hallgattak, hogy a többieknek, a felnőtt pecázóknak miért harap mégis...

Másnap délután korábban kezdték, és a kisfiú nagyobb kukacadaggal szerelte fel magát. Mielőtt megkísértette a szerencsét, kicsit ide-oda kóválygott a többi horgászó körül; leste a pecázás fogásait; szóba is elegyedtek vele, mutattak, magyaráztak, — lehet, hogy csak Anyára való tekintettel, különben talán el is zavarták volna...

Aztán megint; Anya ült a lépcsőn, Feri tornacipőben állt a víz szélén, lábfején át-átcsaptak a partra verődő vízfodrok. Lógatta bele a hajlékony bambuszbotot a vízbe, előbb eligazítva rajta gondosan a tollat (hogy ferdén álljon, lefelé), a csalit. Lógatta a vízbe végtelen türelemmel; időnként kiemelte. Nem volt rajta semmi, — visszaeresztette. Majd beállt a szürkület; baktattak hazafelé, bánatosan a hídon át. A kisfiú alig szólt; Anya meg magában azon esengett, hogy bárcsak fogna valamit; csak egyszer, egyetlenegyszer sikerüljön neki, akár csak egy ujjnyi picike halat kifogni, — hogy ne legyen ilyen letört, ilyen elkeseredett.

De ezúttal még Anya sem tudott kitalálni semmit. A halak még három napon át egyáltalán nem haraptak.

— Kimenjünk? — kérdezte a negyedik napon

Herpai Zoltán rajza

a mama —, talán ebben a nagy kánikulában lebújnak a fenékre, azért nem kapnak a kukac után...

— Menjünk, menjünk! — mondta Feri, újabb reménykedésre és újabb megaláztatásra készen. Kimentek. Megint: lépcső, újság a mamánál, Feri rövid nadrágban és csurig vizes tornacipőben; és hajók és berregő motorok a vízen és lassú hullámverés... És egyszer csak csoda történt. Megrándult Feri kezében a bot. Kirántotta nagy ívben és a végén ott ficánkolt egy kicsi, mutatóujjnyi ezüst halacska.

— Sneci! Itt a sneci! — kiáltotta elfúlva Feri és hozta már, húzta le a horogról, be a vödörbe. A mama is felugrott a lépcsőről, és boldogan álmélkodott:

— Ó, de szép kis halacska! Ügyes vagy...

És Feri ragyogott, új csalit tett fel. Lám, megfordult a szerencse! Most érdemes. És még kettőt kifogott szürkületig. Diadalmasan vitték haza, mutatták Apának. És Anya, a különben szerény, halkszavú Anya fennhangon kérkedett a telefonban barátnőjének:

— Épp a vacsorát akartam előkészíteni. Pompás vacsoránk lesz ma este, rántott hal. Ferkó fogta a Dunában...

Elbúcsúzott a barátnőtől; késsel levakarta, kitisztította, paprikáslisztbe forgatta, felvert tojásba mártotta, forró olajban kisütötte a három snecit. Ünnepélyesen három tányérra rakta (a készletből megmaradt három Zsolnay-porcelán tányért vette elő). Petrezselymes újburgonya és zöldborsó körítés került a hal mellé. Áhítatosan fogyasztották. Tényleg nagyon finom volt a pirosra sült sneci; és elkészítve, a tojásos burkolatban tekintélyesebb is, és olyan friss, amilyet sehol, a legfinomabb étteremben sem lehet kapni — hiszen egy órával azelőtt még a Dunában úszkált...

— Ferkóm, ma te hozod a vacsorának valót? — kérdezte azon a nyáron sűrűn a mama.

— Igen, mama — felelte magabiztosan Feri —, hányat fogjak?

— Hát, ha lehet, négyet-négyet mindenkinek, jó?

— Jó — mondta Feri, és valóban el nem mozdult a víztől, míg — tizenkét sneci nem volt a vödörben. Néha még több is.

Azóta időnként nyomtatvány, mindenféle értesítés és meghívó érkezik a Horgász Szövetség tagja, Ferkó részére. Már volt a tatai Öregtónál is — igaz, ott nem pecázni, hanem nyári vízitáborozáson —, meg igazi, Budapesten-túli horgásztanyán. Anya meg van győződve róla, hogy a fia jeles horgász. Csak azt nem tudja, hogy Ferkó olykor beszélgetni is szokott a halakkal.

Ki lehet és ki legyen horgász?

A kérdés első felére egyszerűen válaszolhatnánk: mindenki. Csakhogy ez nem egészen így van. Nézzük csak! Magyarországon mintegy negyedmillióan horgásznak. Közülük minden negyedik 18 éven aluli: gyermek vagy ifjúsági horgász. Valamennyien a horgászközösség tagjai. A 6 éves is, a 17 éves is. A fiú is, a lány is. Tagságukat horgászengedély (vagy igazolványegyüttes) bizonyítja. Engedélyt azonban csak az kaphat, aki a horgászással kapcsolatos tudnivalókat, szabályokat ismeri és őszintén vállalja, hogy megtartja, sőt másokkal is megtartatja azokat. Ez pedig nem kis dolog! Lám, máris világos, aki ezt nem vállalja vagy nem teljesíti, az nem lehet a horgászközösség tagja, tehát nem horgászhat.

A kérdés második felére, hogy „ki legyen horgász", könnyebb felelni. Elsősorban azoknak ajánlom, akik már korábban is vágytak arra, hogy többet legyenek a természetben, mint eddig. Különösen azokat biztatom, akik városban laknak.

Sok gyermekkel találkoztam már, aki szüleivel, úttörőként vagy egy-két jó barátjával járva a természetet (túrán, kiránduláson), a játék mellett szívesen figyelte a növény- és állatvilágot, s élményei között első helyre kerültek azok, amelyek például a madarak szokásainak, hangjeleinek megfigyeléséhez, felfedezéséhez kapcsolódtak. Bennük eleve horgászt láttam. Egyik kisunokám — Andrea — négyéves korában hosszú perceken át figyelte a babahalakat nyár elején a nádszálak között, majd azt kérdezte:

— Nagyapi, ezek a halacskák nem fulladnak bele a Dunába?

Aggódott értük. Két év múlva „igazi" horgász lett. Engedéllyel horgászott, s egy alkalommal 11 db keszeget fogott anélkül, hogy horga egyszer is beleakadt volna a mögötte álló fűzfa ágaiba. (A halakat én vettem le a horogról kellő óvatossággal, s ő engedte vissza oda, ahonnan kifogta őket.)

Röviden tehát: az legyen horgász, aki vonzódik a természethez, aki különösen jól érzi magát a vízparton, akit érdekel a növény- és állatvilág, s aki szívesen vesz részt a halfogás oly sok izgalommal és örömmel járó kalandjaiban!

(Részlet Nyerges Béla: Horgászatról gyerekeknek című könyvéből, Mezőgazdasági Kiadó, 1982.)

Apró barátaim: tücskök, bogarak

— Hát ezek hogy csinálják? — csodálkoztak a kirándulók, amikor a fejünkön billegő lepkéket, a vállunkon, kezünkön ugrándozó szöcskéket látták. Nosza, ők is utánavetették magukat egy-egy ugrócsodának, de bizony csak az üres fűcsomót markolták.

Mi kényelmesen rajzolhattuk, fényképezhettük a rajtunk megpihenő kis barátainkat. Sőt, indulás előtt noszogatással sikerült csak rávenni őket a távozásra.

Mindig megborzadok, hogyha gombostűre felszúrt rovarokat látok. Ez a módszer nem vezet az állatok jobb megismeréséhez. A kifeszített szárnyú, merev lepkékről, szitakötőkről, bogarakról legfeljebb elképzelhetjük, hogyan éltek. Hogyan billegtették szárnyukat, miként libbentek virágról virágra, milyen szorgosan gyűjtögették élelmüket. Viszont minderről többet megtudhatunk a színes képekkel gazdagon illusztrált természettudományos könyvekből.

Az élőlényeket igazán jól megismerni természetes környezetükben lehet.

Megfigyeltétek-e már egy hangyaboly szervezett életét? Rácsodálkoztatok-e a hőscincér büszke csápjaira? Hallgattátok-e a tücsök szép muzsikáját?

A színpompás pillék, a nagyokat szökkenő rétisáskák mindannyiunkat ámulatba ejtenek. Többen vagyunk, akik szeretnénk őket közelebbről is megszemlélni. Vannak, akik ilyenkor üldözőbe veszik őket, és ha sikerül utolérniük, lecsapnak az agyonhajszolt, kimerült állatokra. Megfogják őket a szárnyuknál fogva, megpecsételve ezzel a sorsukat. A lepke ugyanis a szárnyát bevonó leheletfinom por nélkül nem tud többé elrepülni. Mások dobozba zárják a rabul ejtett állatkát. Hazaviszik, majd a rövidesen bekövetkező pusztulása után csalódottan kidobják a tetemet. Még szomorúbb az értelmetlenül agyontaposott vagy kíméletlenül megkínzott rovarok sorsa. De nem irigylésre méltóbbak a gyűjtemények gombostűin kiszenvedett példányok sem.

Mit tegyünk hát, hogy közvetlen közelről szemügyre vehessük ezeket az apró csodákat?

Erre is van mód. Csak türelem kell hozzá. Figyeljük meg például, hová száll a pillangó, melyik fűszálra telepedett a szöcske. Óvatosan közelítsük meg a helyet. Vigyázzunk, hogy árnyékunk ne essen rá! Ujjunkat lassan közelítsük a rovar lábához! Szeretettel közeledjünk felé, éreztessük baráti szándékunkat! Érintsük meg, és hagyjuk, hogy magától átmásszon a kezünkre. Ha már ujjunk hegyén ül, gyönyörködhetünk szépségében, kecses mozgásában. Akár sétálhatunk is vele. Érezhetjük vékony lábacskáinak gondos kapaszkodását. Megmutathatjuk társainknak is. Sőt, ugyanezzel a módszerrel ők is átvehetik tőlünk. Ilyen ismerkedés után szinte ösztökélni kell újdonsült barátainkat, hogy elhagyjanak bennünket. Gyakran előfordul, hogy ezután maguktól visszatérnek hozzánk. Ez az igazi élmény!

Amikor önszántukból a fejünkre, vállunkra, kezünkre telepednek, akkor már nyugodtan megörökíthetjük, — lerajzolhatjuk, lefényképezhetjük őket! Ha elunják magukat, engedjünk szabad utat nekik. Legközelebb még könnyebb lesz az ismerkedés.

Nem csupán kutya, macska, papagáj vagy aranyhörcsög lehet kedves állatpajtásunk, hanem az erdő-mező rovarjai is.

Próbálkozzatok ti is! Tapasztalataitokat írjátok meg a Kisdobosnak!

Kellemes időtöltést és sikeres barátkozást kívánok — táborban, lakótelepen, árokparton, kaszálón és erdei tisztáson:

Orgoványi Anikó

Könyvjelző

Unatkozom! Mit csináljak?

A válasz egyszerű.

Ha szeretsz nézelődni, játszani, olvasni, barkácsolni, feltétlenül szerezd meg az **Unatkozom! Mit csináljak?** című gyűjteményt (Móra kiadó, 1977.).

Játsszunk fizikát! — hív az egyik fejezet címe. A másik bábozáshoz, a harmadik csomózáshoz ad tanácsokat.

A kötet segítségével unalmas óráidban megpróbálkozhatsz a versfaragással is. Ha üdülni, nyaralni indulsz, érdemes magaddal vinned. Felfedező útra vállalkozhatsz a Népviseleti térkép és a Miről árulkodnak az épületek? című írások és rajzok útmutatásával.

Ha nem gazdagítod vele saját könyvgyűjteményedet, akkor is átlapozhatod. Kölcsönözd egy időre a könyvtárból.

*

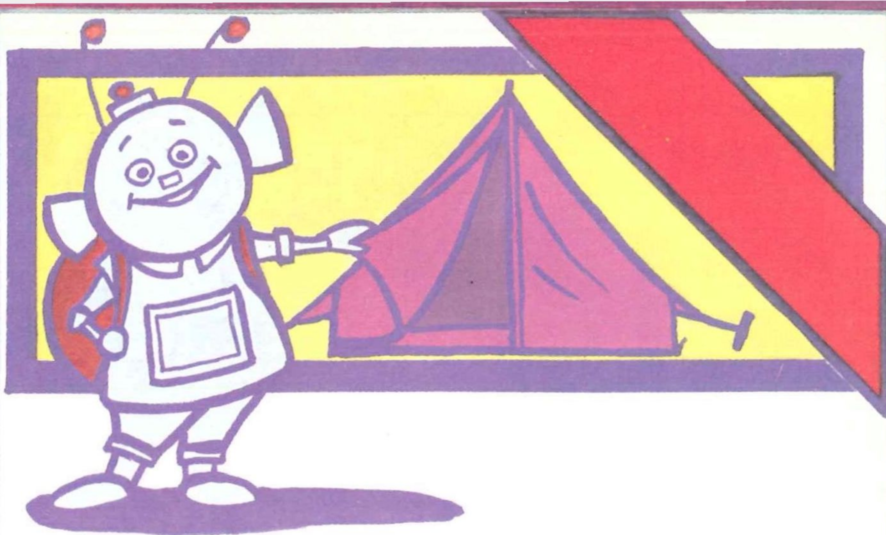
Másféle élményt kínál **Csontos Gábor Táltos csikó** (Móra kiadó, 1984.) című könyve. Ez ugyanis regény. Méghozzá meseregény. Fordulatos, izgalmas, igazi mese. Érdekel, hogyan élnek a gyerekek manapság tanyán? A Táltos csikó című könyvből ez is kiderül.

*

Tudjátok-e, hogy **Csehov,** a nagy orosz drámaíró elbeszéléseket és meséket is közreadott? Legszebb állatmeséiből és gyerekekről szóló elbeszéléseiből válogatták össze a **Gyerekek, kutyák, farkasok** című kötetet (a Móra és az uzsgorodi Kárpáti kiadó közös gondozásában, 1985.).

*

Aki pedig a humoros versek kedvelője, **Tandori Dezső Medvék minden mennyiségben** című játékos, nyelvi leleményekben gazdag új kötetét vegye kézbe. (Móra, 1984.)

Ha nem csal a memóriám ...

Chip-chip

Ebben a hónapban érkezett az utolsó Kisdobos — amit megrendeltünk és kifizettünk. Tehát rövidesen gondoskodnunk kell az utánpótlásról. Mert, ugye, az új tanévben is jó lenne beszélgetnünk? Márpedig az újság közvetítése nélkül nem tehetjük. Azt javaslom, olvassátok el a Kisdobos 22. oldalán, a fejtörők alatti, apró betűs sorokat. Fontos adatokat találtok benne a lapotokról és eligazítást: hogyan fizethetitek elő a Kisdobost a következő esztendőre, amely Kisdoboséknál szeptembertől júniusig, tíz hónapon át tart.

Chip-chip

A Budapesti Történeti Múzeumot a Várban lehet megtalálni. Aki a fővárosba látogat a nyáron, semmiképp el ne kerülje! De a helybélieknek is kellemes kirándulást ígér a Vár-kerület. Mindig akad benne felfedezni való. A múzeum az idei vakáció napjaiban a csoportosan kirándulóknak, táborozóknak kínál gazdag, változatos programot. Mindig délelőtt tíz órakor fogadják az előre bejelentett vendégeket. Lesznek múzeumi séták, hangos és színes filmek vetítése... Menjünk sorba!

Júniusban: **„Barátkozás a történelemmel"**. Ez a címe az első sorozatban, június 18. és 28. között megtartandó nyolc foglalkozásnak. Köztük lesz „A történelem forrásai", a „Varázslók, varázslatok", a „Biblia világa", a „Görög mondák és a valóság", a „Rómaiak hazánk földjén" és a „Buda török kézre jut" címmel meghirdetett program. A második sorozatot a múzeum szakemberei **„Barangolás a Budai Várban és a Várhegyen"** összefoglaló címmel, augusztus 6. és 16. között tartják meg. A programok közül néhány: „Belső udvarok és kertek", „Királypince", „Lovagterem és gótikus szobrok", „Hunyadi Mátyás udvara", „A Várbörtön és a kazamaták". Aki némi szerencsével eljut a Várba, az sétálhat a „gyilokjárón", kinézhet a buzogánytoronyból... A harmadik sorozat **„A budai napkirály — Ismerkedés Mátyás korával"** címet kapta. Hét foglalkozását augusztus 21. és 30. között látogathatjátok, ha szeretitek a történelmet és a történelmi filmeket. Miről? A foglalkozások címe eligazít! „A Hunyadi család eredete", „Mátyás királlyá választása", „Világverő Mátyás király", „Századok sodrában", „Töredék", Bibliotheca Corviniana", „Mesterségek a középkori Budán".

Chip-chip

Most jön a nagy tervezések, fogadkozások ideje, a nyár. Akkor ugyanis könnyebb elképzelni, mi mindent teszünk majd szeptembertől. A Kisdobos is tervez, de nem nélkületek! A szerkesztőség ötletpályázatot hirdet. Arra kér benneteket, írjátok meg, milyennek szeretnétek látni a Kisdobost; ha ti a lap munkatársai lennétek, mit tennétek bele feltétlenül. A legjobb ötleteket az újság folyamatosan közli, beküldőiket pedig könyvvel jutalmazza. A borítékra ezt írjátok: ÖTLETPÁLYÁZAT!

MEGÉRKEZTEM, ITT VAGYOK! MIT HOZTAM?

Most csak csizmám hétmérföldes,
mit egy Fürkész gyakran fölvesz.
Bízom, míg a szünidő tart
hétpróbás is lehetek majd.

Úszom hasmánt, úszom háton,
velem úszik sok barátom.
Országúton karikázunk,
mégsem fárad el a lábunk.

Mert futásban megedzettük,
víg a lelkünk, friss a testünk.
Bújócska, sőt széllovaglás:
nyáron ez az élet, nem más.

1. Tanulj meg kerékpározni, és tartsd karban a kerékpárod!

2. Ússzon minden kisdobos!

3. Esős napokra ajánljuk:

EZEK A GYEREKEK! EZEK A GYEREKEK! MILYEN FIGYELMESEK! MENNYI KÉPESLAPOT KÜLDENEK EGYMÁSNAK! DE-RÉK, DE-RÉK...

ÉLJENEK A NYÁRFÜRKÉSZÖK!

MÉRFÖLD

Gyárfás Endre

Búvóhely

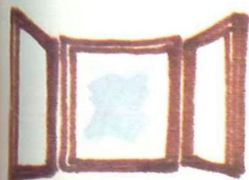
A park szélén, a nagy fenyő
alatt ritkásan nő a fű,
de hűs van itt, ha tűz a nap,
s a gyökerek közt gyík szalad.

A szüntelen lombsusogás
a titkainkra is vigyáz.
E vén fa pártfogónk... de még
az is lehet, hogy példakép.

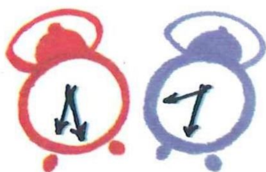
A törzse jellem-egyenes,
fölfelé tör, s a terve ez:
árboc lesz, zászlórúd... talán
állvány egy új ház oldalán.

Görög Júlia rajza

4. Reggel: torna, nyitott ablaknál. Este: alvás.

5. Ébresztő fél hétkor, lefekvés este fél kilenckor.

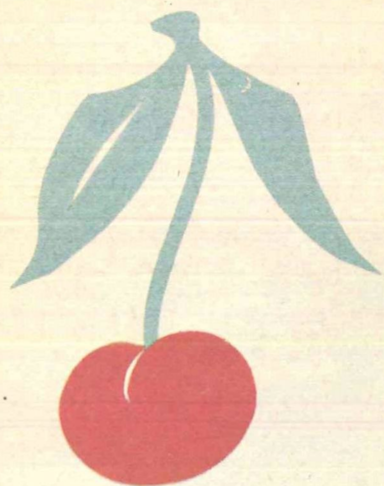

6. De azért olvass mindennap!

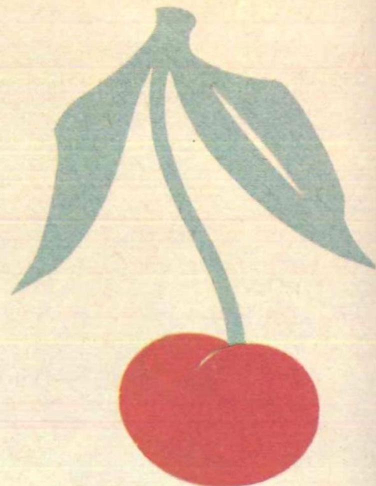

7. És írj nyári naplót!

Befőzés anyuval és anyu nélkül

Ugye emlékszel a tücsök és a hangya meséjére? A tücsök egész nyáron gondtalanul élt és muzsikált, nem gondolt arra, hogy ennivalót kellene félretennie, mire jön a tél. Bezzeg a szorgalmas hangya telerakta a kamráját minden jóval, amit nyáron talált, s így nyugodtan nézett a tél elébe.
A nyáron termő finom gyümölcsökből a gondos háziasszony és házigazda is igyekszik elrakni télire. Próbáld meg te is, nem olyan nehéz dolog! Ha segítségre lesz szükséged, kérd meg nagyobb testvéredet vagy szüleidet; biztosan szívesen közreműködnek. Az alábbi receptek között több olyan akad, amelyek hozzávalóit nem is kell főzni, csak hidegen összekeverni. Néhány dologra azonban ügyelni kell, különben nem áll el az eltett gyümölcs. A belekerült szennyeződés erjedést, penészedést okozhat. Éppen ezért nagyon fontosak az **előkészületek.**

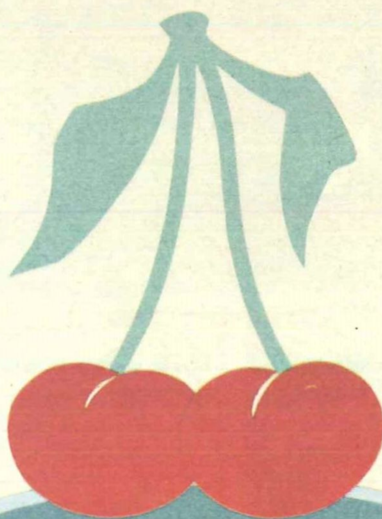
1. Csak érett és ép gyümölcsöt használj fel!

2. Az üvegeket alaposan mosd ki, csak befőző üvegek tisztítására szánt üvegmosó kefével. Az első, meleg mosóvízbe tegyél egy evőkanálnyi Flóraszept mosóport, ez fertőtlenít is. Utána meleg vízben öblítsd le az üvegeket és — szájukkal lefelé — állítsd tiszta konyharuhára.

3. Legegyszerűbb, ha csavaros, fémtetős üvegeket használsz. Biztosan találsz ilyeneket otthon. (Ha nem, akkor celofánnal borítod be az üvegek száját és gumival rögzíted.) A fémtetőket is jól kell elmosnod, utána valamennyit tedd vízbe és forrald vagy öt percig. Amikor felhasználod őket, vigyázz, hogy csak az oldalukat fogd meg!

Meggy nyersen

1,5 kg meggyet megmosol, szárát leszeded és kimagozod. Mérj le a kimagozott meggyből 1 kg-ot. Hozzáadsz 1 kg cukrot és két késhegynyi szalicilt. Az egészet összekevered és lefedve három napig hűvös helyen tartod. Időnként átkevered. Ezután üvegekbe töltöd és lezárod.

Málnalekvár

1 kg málnához 70 dkg cukrot vegyél. A málna legtöbbször nem földes, így meg sem kell mosni, ha tiszta, mindjárt tedd rá a cukrot, és hagyd állni egy-két óra hosszat. Utána tedd a tűzre, forrald fel keverés közben, ezután takarékon még vagy 10 percig forrald. Máris üvegekbe töltheted.

Szilva nyersen

5 kg szilvát vegyél, magvaválót. A magozással sok idő elmegy, szerezz hozzá segítséget. Megmosod a gyümölcsöt, kimagozod és félbe vágva egy nagy, zománcozott lábosba teszed. Hozzáadsz 1,5 kg kristálycukrot és 1 dkg szalicilt. Az egészet összekevered és lefeded. Három napig hűvös helyen tartod, időnként megkevered. Ezután üvegekbe töltöd, lezárod.

Eperlekvár

1 kg eperhez 80 dkg cukrot számíts. Az epret alaposan mosd meg; többször váltott vízben! Szedd le a szárát, majd a gyümölcsöt tedd be a lábosba. Öntsd rá a cukrot, keverd össze és hagyd így állni egy-két órát. Ezalatt levet ereszt. A tűzre teszed a lábost, kevergetve felforralod, majd takaréklángra teszed, és így 5-6 percig forralod. Tiszta merőkanállal üvegekbe mered. Az üvegeket előbb egy melegvízzel telt lábosba kell állítani, meg ne repedjenek a forró lekvártól. Ez minden esetre vonatkozik, amikor valami forrót töltünk. Ráteszed az üveg tetejét, és kész.

Ribizli nyersen

1 kg leszemezett és jól megmosott ribizlihez 60 dkg kristálycukrot és késhegynyi, azaz 1 gramm szalicilt számíts. Az egészet keverd össze egy tálban és 3 napig lefedve hagyd állni. Minden nap egyszer keverd fel. Végül töltsd üvegekbe és zárd le.

Savanyú paprika

Körülbelül 1 kg szép, romlatlan paprikát megmosol és lecsepegteted róla a vizet. Ezután üvegekbe vagy egy nagy üvegbe rakod. A felöntőlé: 1 liter vízhez 2 dkg sót, 4 dkg cukrot és 1,5 dl 20 %-os ecetet önts össze. Nem kell felforralni. Ráöntöd a paprikára, de nem zárod le mindjárt az üveget, csak egy kistányért tégy a tetejére. Néhány nap alatt a paprika a lé egy részét magába szívja, újra fel kell önteni, hogy a lé a paprikát teljesen ellepje. Ezután az üvegre ráteszed a tetejét vagy celofánt, és kamrába rakhatod.

Sárgabaracklekvár

1 kg sárgabarackhoz 80 dkg cukrot vegyél. Mosd meg jól a barackot, magozd ki és vágd felébe-negyedébe. Öntsd rá a cukrot, hagyd így állni egy-két óra hosszat. Ezután tedd tűzre, forrald fel. Amikor már jól forr, tedd takaréklángra és így még kevergetve forrald 6—8 percig. Ezután öntsd üvegekbe és zárd le.

Savanyú uborka

Sötétzöld színű, ép, 5—10 cm hosszú és 3 cm-nél nem vastagabb uborkákat válassz erre a célra. Körülbelül 2 kg uborkát végy és mosd meg jól. Tedd egy nagyobb, tiszta üvegbe vagy több kisebbe. Ezután készítsd el a felöntőlevet: 3 liter vízhez adj 1,5 liter 10 %-os ecetet (20 %-os ecetből, tiszta vízzel a duplájára hígítva) és 1 dkg sót, 5 dkg cukrot, 14 szem feketeborsot, 5 szem szegfűborsot, 1 kávéskanál mustármagot, fél kávéskanál koriandert és 1 szem szegfűszeget, 2 babérlevelet. Mindezt forrald fel és ha langyosra hűlt, öntsd az uborkára. Ha kihűlt, az üvegeket lezárod.

M. É.

Vida Győző rajza

A kisdobos

Kapuvári Béla verse

M. Rauhberger szovjet zeneszerző

Menetütem

1. Haj, a kis-do-bos a harc-ban ő do-bolt ro-ham-ra haj-dan,

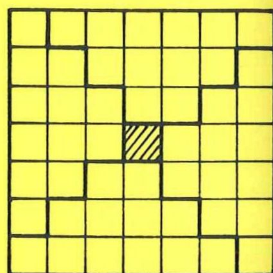
Ró-la kap-tuk a ne-vünk, Büsz-ke rá a se-re-günk.

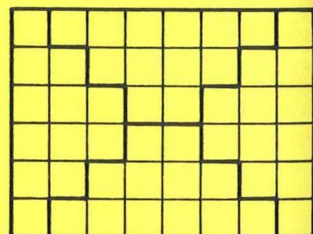
Szép a kert az őszi fényben,
Szép a hó fehérje télen,
Ám a friss tavasz se szebb,
Mint a nyári VIT-ünnep.

Mi újság Pécsett?

Rendkívüli újság várható. Augusztus 22-én megnyílik a Mecseki Kultúrpark új intézménye a Munkácsy Mihály utca 31. számú ház alatt — a pincében. Az érdekes létesítményről egyelőre csak annyit: látványos lesz és ritkaságszámba megy szerte Európában.

Mégis, mi készül a felszín alatt tíz méternyi mélységben? Megtudja, aki megfejti a Kisdobos nyári magazinjában, az **Állatfürkészőben** megjelent „Mi újság Pécsett" című rejtvényoldal fejtörőit. Sőt, némi szerencsével akár törzskönyvezett perzsa macskát is nyerhet vagy más tollas, bundás, apró „jóbarátot".

A márciusi rejtvények helyes megfejtése

Keresztrejtvény: Kitavaszodik az idő. **Virágcsokor:** 3 csokor hóvirág, 2 csokor ibolya. **Kiegészítő:** Rügyfakadás. **Képrejtvény:** Március tizenötödike. **Összerakó:** lásd a fenti rajzon.

Ötvenforintos könyvutalványt nyertek:

Általános Iskola „Hófehérke" őrs, Paks. **Albert Rita,** Kaposvár. **Andriska Judit,** Tabdi. **Argyelán Viktória,** Esztergom. **Csákány Andrea,** Vizsoly. **Daru Andrea,** Kajászó. **Fraller Gergely,** Sümeg. **Fronek Antal,** Bpest. **Gál Miklós,** Nagybajom. **Haska Krisztina,** Hódmezővásárhely. **Heltai Zoltán,** Gödöllő. **Holba Erika,** Macs. **Horváth Edit,** Nagyvenyim. **Ispán József,** Ercsi. **Ilkei Tamás,** Bpest. **Jagicza Melinda,** Pécs. **Karsay Krisztina,** Szombathely. **Kiss Katalin,** Földes. **Kiss Imre,** Békéscsaba. **Kiss Marianna,** Bátaszék. **Kisszőlősi Szánthó Rita,** Gyöngyös. **Kárpáti Zoltán,** Dobsza. **Klem Ivett,** Tolna. **Kurta Andrea,** Gyula. **Maász Györgyi,** Mosonmagyaróvár. **Meier Klára,** Pécs. **Mester Mónika,** Tapolca. **Miklya Gabriella,** Békéscsaba. **Nagy Márta,** Bpest. **Őrsi Andrea,** Vámosszabadi. **Papp Csaba,** Porcsalma. **Rátkai Ildikó,** Miskolc. **Stern Gábor,** Szentes. **Solymosi Edina,** Bpest. **Sárecz Lajos,** Zalaegerszeg. **Slifka Mariann,** Sárrétudvari. **Schuller Helga,** Soltvadkert. **Szabó Gábor,** Őrimagyarósd. **Szabó Andrea,** Pápa. **Szente Varga Ágnes,** Cegléd. **Szántó Attila,** Miskolc. **Takács Anikó,** Győr. **Takács Tímea,** Bpest. **Üveges Melinda,** Szuhakálló. **Varga Renáta,** Győr. **Varga Gábor,** Zalaegerszeg. **Veisz Bernadett,** Rakamaz. **Vitéz Szabolcs,** Székesfehérvár. **Viszt Diána,** Bpest. **Zsolnay István,** Makád.

DALLOS JENŐ: jenci és a tanévzárás

Én vagyok a jenci!
Velem minden furcsaság meg szokott történni!
A multkor is...

Végre elérkezett a tanév-zárás!

Mindenki megkapta azokat a jegyeket, melyeket meg-érdemelt.

A rossz jegyeket igyekeztem elveszíteni!

Dobra verjük

Kölcsön és táborozás. Most nem az OTP-hez tanácsolunk benneteket. Ámbár, mi tagadás, ha mindazt megvennétek, amire táborozáskor szükségetek lehet, tán az OTP segítsége is elkelne. Szerencsére, kölcsönözni is lehet. Tudjátok-e, hogy az Ezermester Úttörő- és Ifjúsági Kereskedelmi Vállalat új leányvállalata Ifjúsági Kölcsönzőket nyitott — szerte az országban? Mindent kölcsönözhettek, amire csak túrán, sátortáborban szükségetek lehet. A vállalat még a vízi túrázókra is gondolt. A kölcsönzés nem költséges, de ha csoportosan (több, mint tízen) igénylitek, a felszerelési tárgyakért csupán az alapár felét kell kifizetnie az őrsi, raj- vagy baráti közösségnek. Az úttörő- és diák igazolvány szintén a kölcsönzési díj ötven százalékának megtakarítását jelentheti a túrára indulóknak. Hol találhattok Ifjúsági Kölcsönzőt? Melyik a legközelebbi? Kérdezzétek meg a vállalat központjának (Budapest VIII., Baross utca 121.) telefonszámain: 141-696, 130-088, 131-438.

Jurta tábor Visegrádon. Ha szeretnétek kipróbálni a honfoglaláskori ősmagyar íjakat; lóháton bejárni a vadregényes Pilis erdei útjait és megismerkedni Visegrád történelmi nevezetességeivel, látogassatok ki szüleitekkel a Nagyvillám északi oldalának bükkrengetegébe, a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság Jurta táborába. Jelentkezzetek őrsötökkel vagy rajotokkal, és természetesen rajvezetőtökkel ebbe a természetvédelmi szaktáborba. Egyhetes turnusokban június 17-től szeptember 2-ig vár benneteket. Kirándulhattok még hajóval a Rám-szakadékhoz, autóbusszal a Dunakanyarba, de színes diafilmen is megnézhetitek a Pilisi Tájvédelmi Körzetet. A távcső, a tájoló, a térkép, a mikroszkóp, a növény- és állathatározók segítségével közelebb kerülhettek a természethez. Amit a táborban tanultok, annak őrsi portyáitokon is jó hasznát veszitek. Akit a jurta tábor érdekel, az Idegenforgalmi Erdészetnél jelentkezzék. Levélcíme: Visegrád — Újtelep 2025, telefon: 06-26-28066.

Mellékletünk leírása. A mellékleten látható címkéket, ugyebár, nem kell elkészíteni. Egyszerűen kivágjátok valamennyit, hátoldalukat a technikaórákon el nem használt ragasztóval bekenitek, s a címkék máris mehetnek az üvegekre. Ha a nagy befőzésben elfogyna a címke, másolással, színezéssel könnyedén újakat állíthattok elő. Akinek kedve van, maga is rajzolhat hasonlókat vagy éppen egészen másféléket. Figyelem! Az évszám le ne maradjon, mert hasznos, ha esztendők múlva is tudjuk, milyen évjáratú finomságot tartunk az üvegben. Minden eltett gyümölcs és savanyúság akkor a legfinomabb és leggyönyörködtetőbb a szemnek, ha nem csupán mi készítjük a feliratát, hanem magunk is tesszük el. Nem hiszitek? Járjatok utána! A 14—15. oldalon néhány befőzési jótanácsot, recepteket és új, korszerű „eltevési" módokat találtok. A siker érdekében érdemes elolvasni. Aztán lássatok munkához! Több meglepetés ér benneteket, ha megteszitek. 1. a befőzés és „eltevés" nem mindig könnyű, de remek háztartási munka, mert van látszatja. 2. A gondosság, pontosság megtermi gyümölcsét (savanyúságát is): nem romlik el. 3. A nagyszüleidtől a szomszédasszonyig mindenki vet majd rád legalább egy elismerő pillantást, amit eredményes munkával érdemeltél ki. 4. Ha a család, a barátok, az őrs együtt tesz el valamit télire, a munka kimondottan kellemes időtöltés lesz. Az evés szintén.

Kiss Dénes

Sátortábor

Sátor, sátor, sátor,
nagy úttörőtábor.

Sátron indiántoll
és szekerce, fából.

Sátor, sátor, sátor,
benne alszunk mától.

Mind így tesz, ki bátor,
és nem fél a nyártól,

a nyár viharától,
esőtől, villámtól.

Ez a tarka tábor,
csupa színes sátor.

Levesszük a hátról
és felverjük bárhol,

nem messze a fáktól,
Balaton partjától.

Még néhány és meg ik a

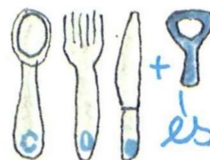
őrsünk tanácsot tartott. Megbeszélték, hogy **KI MIT TUD** vinni. Én pl. -t, viszek, hogy -ben el ne az -djünk.

Mindenki betesz majd a

-ba egy kis táskát. Abban lesz

\+ és persze , is.

és is kell, hogy (nem titkos)

-t vezessünk.

No, meg a tisztasági szerek:

– És ha sok lesz a ? – kérdezte .

Akkor a elbánik velük.

Alig

-om, hogy megszólaljon a

és felvonjuk a

-t!

HIP, HIP, HURRA! HUURRA! ÉLJEN! ÉLJEN!

Postafiók 100

Tavaly júniusban pályázatot hirdettünk, talán emlékeztek rá. Ezt a címet adtuk neki: Eltesszük a nyarat télre. Most, hogy újra itt a nyár, ismét elővettünk egyet a legjobb pályázatokból.

Földesi Richárd (5624, Doboz, Árpás u. 26.) nagyon tartalmas naplójából idézünk egy-egy napot. Kívánjuk és reméljük, nektek is hasonlóan mozgalmas, élménydús időtöltésben lesz részetek a rövidesen beköszöntő vakáció alatt.

Balatonszárszó *(1984. június 17.)*

A nagypapával elmentünk megnézni Szárszó nevezetességeit. A József Attila szobornál Papa elmesélte a költő tragikus életét. Azt is mondta, hogy életében nem értékelték ám olyan nagynak, mint halála után. Lehet, hogy ez most is így van —, mondja a Papa. Lehet, hogy most is élnek köztünk József Attilák, csak később, talán haláluk után fogják értékelni őket.

Balatonszárszó *(1984. június 23.)*

Ma hatan kirándulni mentünk Tihanyba. Már tanultam erről a félszigetről. Az idegenvezető Nagypapa volt. Elmondta, hogy Tihany hossza 5,5 km, szélessége 2-3 km, területe körülbelül 12 km². Szélein magas dombok emelkednek. A tihanyi kikötőt Kvassay Jenő kezdeményezésére Kaáli Nagy Dezső tervezte. 1909—11-ig épült a 300 méter hosszú mólóval. Szép volt a barokk, két tornyú műemléktemplom és a kolostor. Székely Bertalan, Lotz Károly és Ébner Lajos festményeit láthattuk a mennyezeten. A falra, mennyezetre festett képek a freskók. Érdekes volt. Sokat sétáltunk, kerestük a visszhangot, de nem találtuk.

Budapest *(1984. június 29.)*

Nagypapa felhozott Budapestre, és Édesanyát vártuk a gyorsnál. Anyu a Szépművészeti Múzeum szerelmese, én pedig a Hadtörténeti Múzeumért lelkesedem. Nagyon szeretek ide, a Várba járni. Sokan idegenkednek a fegyverektől, repülőgépektől. Én gyönyörködni tudok egy szép gép formájában, sőt egy-egy puska, kard is nagyon tetszik. Hosszú ideig szoktam ácsorogni a vitrinek előtt.

Doboz *(1984. július 29.)*

Egy kicsit elhanyagoltalak, kedves naplóm. Ennek oka, egy hétig képzőművészeti táborban voltam. Agyagozást, játékkészítést, fafaragást tanultam. Nagykamaráson, a Boda-tónál volt a tábor. Sajnos, nem mondhatom, hogy jó volt, mert semmit nem tanultam meg rendesen. Anyu szerint nem is lehet ilyen rövid idő alatt.

Békéscsaba *(1984. augusztus 6.)*

Ma érkeztünk Anyuval a Békés megyei színjátszó és versmondó táborba. Anyu beszédtechnikát és önismereti előadást tart, és kreatív játékokat tanít. A tábor nagyon érdekes. Remek szabadidős programok vannak.

Holnap utazom Zánkára. *(augusztus 13.)*

Békéscsaba *(1984. augusztus 25.)*

Megjöttem Zánkáról. Sajnos, nem vittem el a füzetemet. Zánka csodálatos hely. Jó lenne jövőre is ott lenni! Nem is tudom, hol kezdjem, olyan jó volt az egész. Vízibicikliztünk. Volt tűzoltó és úttörő honvéd bemutató. Rengeteg játékot, éneket tanultam. KRESZ-parkban kerékpárverseny is volt. Esténként a sportteremmel szembeni moziteremben filmet nézhettünk. Volt könyvtár is. Azonkívül tűzijáték, valami hasonló a Budapestihez. Szeretnék újból eljutni Zánkára. Ha lehet, benevezek majd valamilyen egyéni versenybe, pályázatra, mert nagyon-nagyon szeretnék újból ott lenni!

Doboz *(1984. augusztus 31.)*

Vége a szünetnek. A könyveket, füzeteket becsomagoltuk. Anyu régi, gyerekkori íróasztalát átfestettük. Szép lett, most az enyém lesz, mert ez jó magas és tágas a belseje. Kíváncsian megyek az ötödik osztályba. Köszönöm szüleimnek, nagyszüleimnek ezt a szép nyarat.

Búcsúzunk. Kívánunk jó nyaralást mindannyiótoknak **Gábor Bernadett** budapesti kisdobos frissen faragott versikéjével:

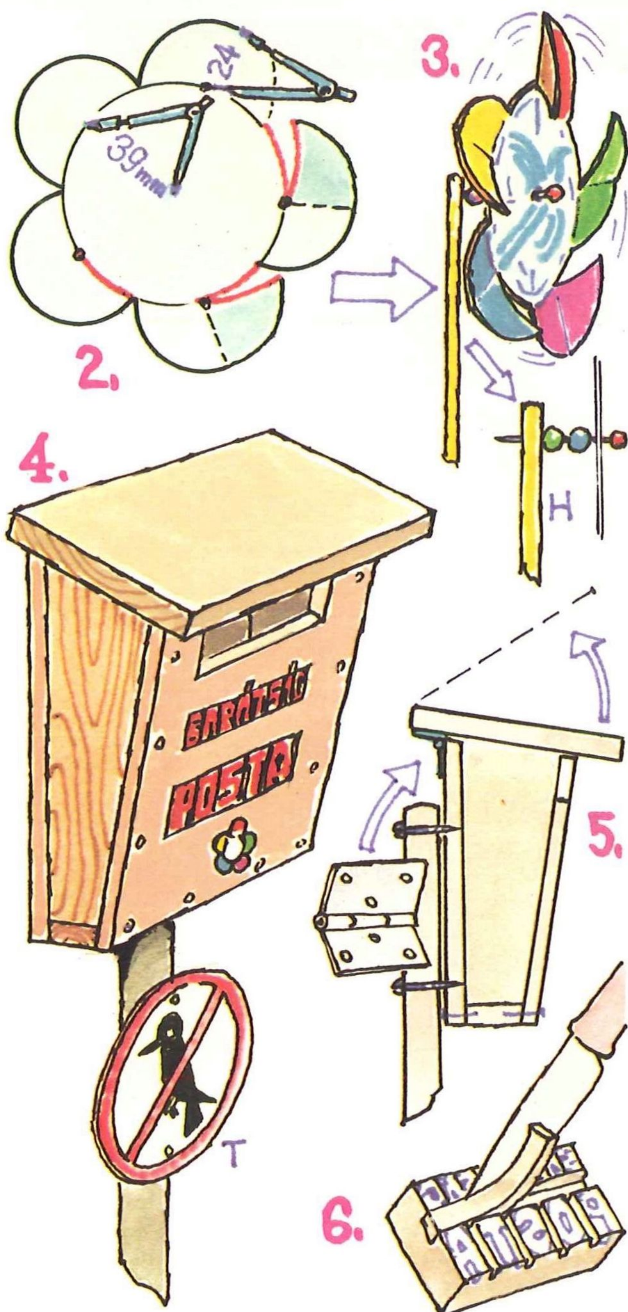
Kis kertemben fát nevelek,
állatomat megetetem,
erdőt járok gyaloglábon,
futok gáton, úszok háton.
Barátommal levelezek;
nyár végére f ü r k é s z leszek!

Ferkai Loránt: Jön a VIT!

Az 1985-ös Világifjúsági és Diáktalálkozó **jelvényét** lenn, az 1. ábrán láthatod, ezt áttetsző papiros segítségével lemásolhatod. Bizonyára szükséged lesz rá! Ha nagyobb méretben kell, szerkesztését a 2. ábráról leolvashatod: műszaki rajzlapra rajzolj körzővel 39 mm-es sugarú kört, s annak kerületére öt 24 mm sugarú félkört. Ha például a VIT idején felvonuláson vesztek részt, jól mutat mindegyiktek kezében a **VIT-jelvényes papírforgó.** Ezt úgy készítheted el, hogy mind az öt „virágszirmot" a nagy kör mentén feléig bevágod — piros vonallal jeleztük —, s a szirom felét kissé felgörbíted, kis propellert alakítva így ki. Kiszínezés után középen szúrd át gombostűvel, tégy alája egy-két üveggyöngyöt, vagy kartonkorongocskát, s ha mész vele, még szélcsendben is forogni kezd. Jobb, ha a tűt nem kézben tartod, hanem hurkapálcába szúrod (H).

A táborban töltött napokat érdekesebbé teheted, ha őrsöddel együtt tábori postásnak nevezed ki magadat. Csinálj egy „IRÁNYÍTÓSZÁM FÜZET"-et, adj minden más őrsnek vagy csoportnak „irányítószámot", és állíts fel egy **postaládát** (4.). Elkészítését rajzunk, és az 5. ábrán látható keresztmetszet-rajz világosan elmagyarázza. Fedele felnyitható. Hogy a madarak fészkelőodúnak ne nézhessék, nem árt, ha tiltó táblácskát (T) szegezel az oszlopára. Postahivatalodon keresztül az őrsök írhatnak egymásnak, meghívhatják egymást rendezvényeikre, versenyeikre stb. Ha radírból (6.) **postabélyegzőt** csinálsz, azt befestékezve, a leveleket (Barátság Posta bélyegzővel) ellátva kézbesítheted. Egyenruhát vagy inkább -sapkát is készíthetsz, valami vászonsapka és jelvény segítségével, illetve felhasználásával. A postásjátékot saját ötleteiddel is kiegészítheted.

Ha van kerékpárod, a VIT idejére annak kerekeire — a küllőkre erősítve, mondjuk cellux-szalaggal — szintén felszerelhetsz két vagy akár három jelvényt, a csomagtartóra szerelt léc pedig **VIT-zászló** drót-rúdját tarthatja (7.). Nem is mutatna rosszul egy 8—10 kerékpárból álló felvonulás!

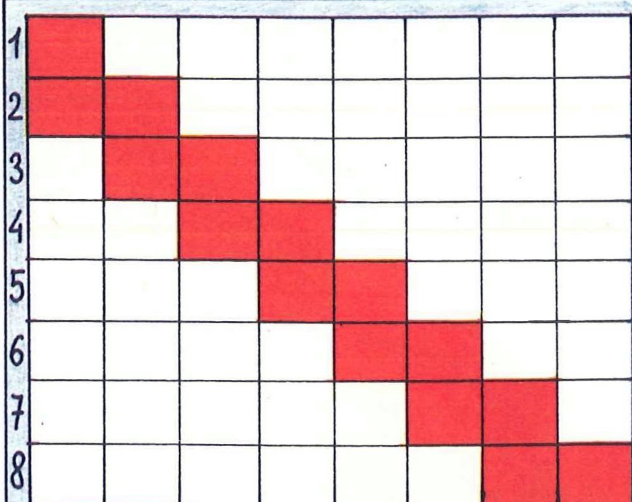

Júniusi fejtörő

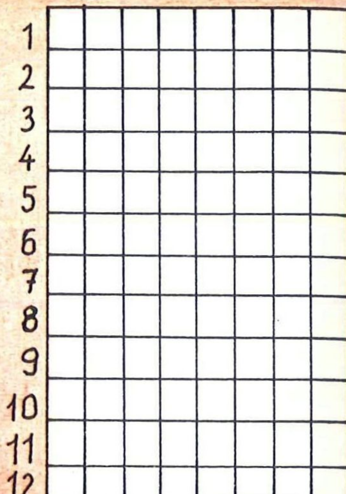

Kitöltő

1. Balatoni hajó fajta
2. Egy területre jellemző időjárás
3. Kibújik a ruhájából
4. Nem elérhetetlen
5. Amire nem számítunk
6. Újságot áruló fiú régi neve
7. Pucoló
8. Elköszönés

Ha a válaszszavakat beírtátok, olvassátok össze a színes négyszögekbe eső betűket.

Színező

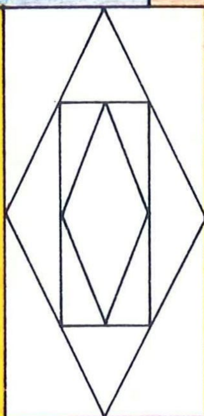
A táblázat négyszögeit a sorok számával és az oszlopok betűjeleivel határoztuk meg. Színezzétek ki a négyszögeket az alábbi módon:

Piros: 1B, 2B, 2D, 3B, 3D, 3F, 4B, 4D, 4F, 9D
Fekete: 7E, 7F, 7G, 8C, 8E, 8F, 8G, 9F, 9G, 10F, 11F
Narancs: 7C, 7D, 8B, 8D, 9B, 9C, 9E, 10C, 10D, 10E, 10G, 11C, 11D, 11E, 11G, 12E, 12F, 12G
Barna: 5B, 5C, 5D, 5E, 5F, 5G, 6B, 6C, 6D, 6E, 6F, 6G
Zöld: 2C, 3C, 4C, 3E, 4E, 4G

Világoskékre színezzétek a meg nem nevezett négyszögeket.

Szóvadászat

A magyar helyesírás szabályai között nem könnyű eligazodni. Sok gondot okoz a „j" és „ly" hang megkülönböztetése. Keressetek olyan szavakat, amelyek „j"-re végződnek, és olyanokat, amelyekben a talált szó benne van, de már „ly"-re végződik. Például: tej — kétely.

Egy vonallal

Rajzoljátok meg ezt a négy négyszögből álló ábrát úgy, hogy a ceruzát egyszer sem emelítek fel. Figyelem! A vonalak nem keresztezhetik egymást, és kétszer ugyanazon a vonalon nem szabad végigmenni.

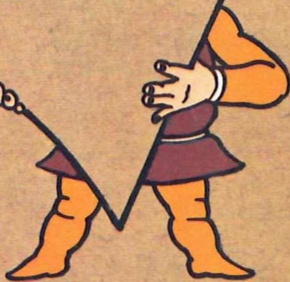
A júniusi rejtvények megfejtését **nem kell beküldenetek** a szerkesztőségbe! A feladványokat kizárólag szórakoztatásnak szántuk. Eredményes fejtörést!

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXXIV. évf. 6. sz.
Főszerkesztő: Jani Gabriella
Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502 Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) Budapest V., József nádor tér 1., 1900 közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal. Előfizetési díj 1 évre 60 Ft.
Készült a Kossuth Nyomdában. 85.0334. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
INDEX : 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címoldal **Herpai Zoltán,** a hátsó borító **Felvidéki András** munkája

Vida Győző rajza

Ára: 6,—Ft
Radnóti Miklós
JÚNIUS
Nézz csak körül, most dél van és csodát látsz,
az ég derüs, nincs homlokán redő,
utak mentén virágzik mind az akác,
a csermelynek arany taréja nő
s a fényes levegőbe villogó
jeleket ir egy lustán hősködő
gyémántos testű nagy szitakötő.